

พระราชบัญญัติเงินรัฐชูปการ

พุทธศักราช ๒๕๖๘

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า การเสียเงินรัฐชูปการนั้น เป็นประเพณีมาช้านานแล้วว่า ผู้ที่เป็นชายฉกรรจ์ต้องมีหน้าที่เสียเงินโดยทั่วหน้ากันทุก ๆ ปี บัดนี้ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า มีชายฉกรรจ์ที่จงใจไม่เสียเงินรัฐชูปการทวีขึ้นเป็นจำนวนมากมายเป็นเหตุให้พระราชบัญญัติลักษณะการเก็บเงินรัฐชูปการที่ใช้อยู่ไม่เป็นผลสมหวังดังที่ตราขึ้นไว้ และกระทำให้เงินผลประโยชน์แผ่นดินที่ควรได้ตกต่ำไปโดยใช่เหตุ ทรงพระราชดำริเห็นว่า เป็นการจำเป็นจะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บเงินรัฐชูปการขึ้นใหม่ เพื่อให้ชายฉกรรจ์ที่ควรต้องเสียเงินได้เสียโดยทั่วหน้ากัน ดังที่เป็นมาแต่ก่อน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติเงินรัฐชูปการ พุทธศักราช ๒๕๖๘ และให้ใช้ทั่วพระราชอาณา

เล่ม ๔๒ หน้า ๔๐๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘

เขตต์ ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับการเก็บเงินรัฐชูปการ
จำนวน พ.ศ. ๒๕๖๘ และปีต่อ ๆ ไป

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติลักษณะการเก็บเงินรัฐชูปการพุทธ
ศักราช ๒๕๖๒ กับทั้งพระราชบัญญัติและประกาศแก้ไขเพิ่ม
เติมที่ออกต่อ ๆ มา กับกฎเสนาบดีกำหนดวิธีการสำรวจเก็บเงิน
รัฐชูปการพุทธศักราช ๒๕๖๒ นั้น ให้ยกเลิกเสียทั้งสิ้น มิให้
ใช้สำหรับเงินรัฐชูปการที่จะจัดเก็บต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

แต่เงินรัฐชูปการที่ยังค้างอยู่ตามพระราชบัญญัติ ฎากฎ
เสนาบดีที่กล่าวมา สำหรับจำนวน พ.ศ. ๒๕๖๘ และปีก่อน ๆ
นั้น ท่านให้คงเก็บและปฏิบัติการตามข้อความที่กำหนดไว้
ในพระราชบัญญัติและประกาศ กับกฎเสนาบดีที่กำหนดให้ยก
เลิกนั้น ได้เงินสิ้นโสดหมดรายเงินรัฐชูปการค้างเก็บนี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ คำว่า "เจ้าบ้าน" หมายความว่า
บุคคลใดซึ่งต่างแยกกัน มีความรับผิดชอบสถานที่
อันตนปกครองอยู่ การปกครองนี้จะโดยมีกรรมสิทธิ์เป็น
เจ้าของก็ดี ฎาโดยการเช่าอสังหาริมทรัพย์ก็ดี ฎาโดยได้
อนุญาตจากเจ้าของก็ดี รวมทั้งบุคคลใดซึ่งต่างแยกกันมีความ
รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวแก่ห้องแถว แเพ ฎาเรือซึ่งจอดประจำที่
ฎาในหมู่ใดหมู่หนึ่ง ฎาบุคคลใดซึ่งมีความรับผิดชอบ ฎา

เป็นผู้กำกับสถานที่ของรัฐบาล วัดวาอาราม โรงพยาบาล โรงเรียน ฤๅสถานที่อย่างอื่นที่ใช้เพื่อประโยชน์อย่างใด และเป็นที่ซึ่งบุคคลอาศัย

มาตรา ๔ (๑) ชายทุกคนที่อยู่ในพระราชอาณาเขตต์ เมื่อเข้าถึงภาวะเป็นผู้ใหญ่ตามกฎหมายแพ่งแล้ว จนถึงปีที่อายุครบหกสิบบริบูรณ์นับว่าเป็นชายฉกรรจ์ ต้องเสียเงิน รัชชูปการทุกปี เว้นไว้แต่จะมีบทบังคับไว้ในพระราชบัญญัตินี้เป็นอย่างอื่น

(๒) กรมการอำเภอทุกอำเภอ มีหน้าที่ เป็นผู้เก็บเงิน รัชชูปการ และเงินรัชชูปการนั้นต้องเสียต่ออำเภอท้องที่ซึ่งชายฉกรรจ์มีภูมิลำเนาอยู่ แต่ถ้าเป็นการจำเป็นเพราะมิได้อยู่ในท้องที่นั้นเป็นระยะเวลาานาน ฤๅมีเหตุอย่างอื่นซึ่งไม่เป็นการสะดวก ฤๅมิใช่เป็นผู้ที่ตั้งอยู่เป็นที่ ก็ให้เสียต่ออำเภอท้องที่ใด ๆ ที่ตนอยู่ในขณะนั้น แต่ถ้าได้เสียเงินรัชชูปการต่างท้องที่อำเภอซึ่งตนมีภูมิลำเนา ต้องแสดงใบเสร็จรับเงินต่อกรมการอำเภอท้องที่ซึ่งตนมีภูมิลำเนาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันกลับมา เพื่อตรวจสอบและเก็บบัญชีสำรว

(๓) ถ้าในท้องที่อำเภอใดมีห้าง บริษัท สมาคม ฤๅหมู่คณะชนอย่างอื่นที่ทำการอยู่ร่วมกัน เมื่อได้รับความยินยอม

เล่ม ๔๒ หน้า ๔๐๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๔๖๘

ของผู้เป็นหัวหน้าแล้ว กรมการอำเภออาจจัดการเพื่อให้ผู้
เป็นหัวหน้าเสียเงินรัฐชูปการแทนชาวดกรรจันนั้น ๆ แม้ถึงว่า
จะมีได้มีภูมิลำเนาในเขตต์อำเภอ นั้น แต่ชาวดกรรจันซึ่งอยู่
นอกเขตต์อำเภอ นั้นเมื่อได้รับใบเสร็จรับเงินแล้ว ให้นำไป
แสดงต่ออำเภอท้องที่ซึ่งตนมีภูมิลำเนาเช่นเดียวกับที่ได้กำหนด
มาแล้วในอนุมาตรา ก่อน

บทบัญญัตินี้ให้ใช้ได้ตลอดถึงเจ้าบ้านในการที่จะเสียเงิน
รัฐชูปการแทนผู้ที่อยู่ในบ้านของตน

(๔) เงินรัฐชูปการนั้นต้องเสียแต่ต้นเดือนเมษายนเป็นต้น
ไป จนถึงวันสิ้นเดือนกันยายนทุกปี ภายหลังแต่นั้นไปให้เก็บ
โดยอัตราทั่วคุณ

(๕) ชาวดกรรจันซึ่งมาจากต่าง ประเทศ เข้ามาใน พระราช
อาณาเขตต์ ต้องนำเงินรัฐชูปการสำหรับปีที่เข้ามานั้นไปเสีย
ต่อกรมการอำเภอท้องที่แห่งหนึ่งแห่งใดก่อนสิ้นเดือนกันยายน
ฤกษาในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่เข้ามาในพระราชอาณา
เขตต์นั้นอย่างหนึ่ง อย่างใดใน สองอย่างนี้ แล้วแต่ จะเป็น ประ
โยชน์แก่ตน มิฉะนั้นให้เก็บโดยอัตราทั่วคุณ แต่ผู้ที่จะได้
รับประโยชน์ในการเสียเงินรัฐชูปการภายหลังเดือนกันยายนนั้น

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๔๐๔

จะต้องได้รับ หนังสือ สำคัญ สำหรับตัว จากกรมการ อำเภอยุโรป
หลักถานก่อน จึงให้ถือว่า เป็นผู้ควรได้รับประโยชน์อันนี้

อนูมาตรานี้มีให้ ใช้ สำหรับผู้ซึ่งเคยอยู่ในพระราช อาณาเขตต์
มาแล้วในปีนั้น และออกไปโดยยังไม่ได้เสียเงินรัชชูปการ

(๖) ชายฉกรรจ์ที่พ้นจากความยกเว้นตามมาตรา ๕ กัตติ
ฎาพ้นจากความผ่อนผัน ตามที่ เสนาบตี กระทบพระ คลังมหา
สมบัติมีอำนาจกำหนดโดยอาศัยความในมาตรา ๖ กัตติ ต้องเสีย
เงินรัชชูปการภายในกำหนดเวลาที่กล่าวไว้ ในอนูมาตราก่อน

มาตรา ๕ ชายฉกรรจ์ดังจะกล่าวต่อไปนี้ ได้ยกเว้นไม่ต้อง
เสียเงินรัชชูปการ คือ

(ก) ผู้ที่เริ่มเข้าถึงภาวะเป็นผู้ใหญ่ตามกฎหมายแพ่งในปีใด
ได้ยกเว้นในปีนั้น

(ข) ภิกษุ สามเณร บาดหลวง ครูสอนศาสนาอุสเถียน
ผู้สอนศาสนาอิสลาม การยกเว้นผู้สอนศาสนาอิสลามนั้น จำ
กัตติเพียงสเหร่าหนึ่งไม่เกินกว่าสามคน

(ค) ทหารบก ทหารเรือ ตำรวจภูธร ตำรวจพระนครบาล
ที่ประจำการ และที่อยู่ในระวางกองหนุนชั้นที่ ๑ กองหนุนชั้น
ที่ ๒ กองหนุนชั้นที่ ๓ ฎาที่ได้รับราชการเต็มตามกำหนดดั่ง
กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะการเกณฑ์ทหาร พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔๘

เล่ม ๔๒ หน้า ๔๐๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๔๖๘

การยกเว้นในข้อหมายอักษร (ค) ที่กล่าวข้างบนนี้ ไม่นับพวกข้าราชการชั้นนายทหารที่มีสัญญาบัตรยศ ฎาเทียบยศเสมอด้วยนายทหารสัญญาบัตร ฎาคนกองหนุนที่เข้ารับราชการพลเรือน ได้พระราชทานยศ ฎามียศเทียบเสมอด้วยยศสัญญาบัตรของนายทหาร

(ง) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัด แพทย์ประจำตำบล ได้ยกเว้นตลอดเวลาที่อยู่ในหน้าที่ และเมื่อได้ออกจากหน้าที่โดยมิใช่ความผิดของตน ก็ให้ได้ยกเว้น สำหรับปีที่ออกนั้นด้วย

(จ) นักเรียนนายร้อยทหารบก นักเรียนนายเรือ นักเรียนตำรวจภูธรและตำรวจพระนครบาล

(ฉ) ผู้ที่ต้องรับพระราชอาญาอยู่ในเรือนจำ

(ช) นายและกลาสีเรือต่างประเทศ ซึ่งมีได้มีภูมิตำเนาในกรุงสยาม และแวะเข้ามาในท่าแห่งพระราชอาณาเขตต์ชั่วคราว

(ซ) ผู้ที่เข้ามาในพระราชอาณาเขตต์ จากแดนต่างประเทศ ภายหลังสิ้นเดือนมกราคมปีใด ได้ยกเว้นสำหรับปีนั้น แต่มิให้ใช้สำหรับ ผู้เคย อยู่ใน พระราช อาณาเขตต์ มาแล้วในปีนั้น และออกไปโดยยังมีได้เสียเงินรัชชูปการ

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๔๐๖

(ญ) ผู้ที่ร่างกายทุพพลภาพ ไม่สามารถหาเลี้ยงชีพโดยตนเอง และไม่มีรายได้ที่จะเสียเงินรัชชูปการ

ชายฉกรรจ์ที่เข้าอยู่ในข้อ (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) ไม่จำเป็นต้องมีใบยกเว้น แต่เพื่อความสะดวกจะขอใบยกเว้นจากอำเภอก็ได้ แต่ชายฉกรรจ์ที่เข้าอยู่ข้อ (ช) (ซ) (ญ) จะได้ยกเว้นต่อเมื่ออำเภอได้ออกใบยกเว้นสำหรับตัวให้

นอกจากที่ได้บังคับไว้โดยบทมาตรานี้แล้ว ชายฉกรรจ์ซึ่งพ้นจากความยกเว้นก่อนสิ้นเดือนมกราคมในปีใด ท่านว่าต้องเสียเงินรัชชูปการสำหรับปีนั้นด้วย

มาตรา ๖ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้ได้ คือ

(๑) ที่จะตั้งผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานเพิ่มขึ้น อีกส่วนหนึ่งต่างหากจากผู้ซึ่งมีหน้าที่ปรากฏตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีหน้าที่สำรวจชายฉกรรจ์และการเก็บเงินรัชชูปการ กับตรวจสอบและไต่สวนในเรื่อง ที่เกี่ยวข้อง กับเงินรัชชูปการในท้องที่ใด ๆ ที่เห็นสมควร

(๒) กำหนด ทางการผ่อนผัน ความรับผิดชอบในการเสียเงินรัชชูปการ ฤๅการทำงานโยธาของหลวงสำหรับชายฉกรรจ์

บางจำพวกที่เห็นว่าสมควรได้รับความผ่อนผันเป็นพิเศษ คือ จะผ่อนผันงดไม่ต้องให้กระทำตามความ รับผิดชอบนี้ใน บางปี ฤาให้รอไว้ในบางเวลาแห่งปีใดก็ได้

(๓) กำหนดจำพวกฤาบุคคลซึ่งจะได้รับเงินส่วนลด แต่ มิให้อัตราเงินส่วนลดนั้น เกินกว่าร้อยละสิบใน จำนวนเงินรัฐชูปการที่ผู้นั้นเก็บได้

(๔) กำหนดทางการ ออกใบแทนใบรับเงินรัฐชูปการ และ ใบยกเว้น ฤาใบผ่อนผันซึ่งเป็นอันตรายสูญหายไป และ กำหนดอัตราเรียกเงินค่าธรรมเนียมใบแทนเหล่านั้นได้

เมื่อเสนาบดีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจที่กำหนดไว้ ในมาตรานี้ ให้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญ

มาตรา ๗ (๑) อัตราเงินรัฐชูปการ ให้มีกำหนดเก็บอย่าง สูงเพียงคนหนึ่งปีละ ๖ บาท และให้เสนาบดีกระทรวงพระ คลังมหาสมบัติมีอำนาจที่จะกำหนดอัตราเงินรัฐชูปการว่าจะควร เก็บแก่บุคคลจำพวกใด ฤาในท้องที่ใด เพียงเท่าใด ให้เหมาะสมสมควรแก่ความเจริญในการทำมาหาเลี้ยงชีพของราษฎรในท้อง ที่นั้น ฤาจะงดเว้นไม่เก็บเงินรัฐชูปการในท้องที่ใดก็ได้ เมื่อ ได้รับพระบรมราชานุญาตและประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบก

ษาแล้ว ให้ถือว่าเป็น อันใช้ได้ โดยถูกต้อง ตาม พระราชบัญญัตินี้

(๒) ในท้องที่ใดก็ได้ กำหนดอัตราให้ เก็บเงิน รัชชูปการ หรืองดเว้นไม่เก็บเงินรัชชูปการโดย กระแสร์ พระบรมราชโองการไว้ก่อน วันที่ได้ ใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ถือเสมือนว่าเป็น อันได้กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ เจ้าบ้านต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือ กรมการ อำเภอในการสำรวจและเก็บเงินรัชชูปการดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ในเขตต์ท้องที่ใดซึ่ง เสนาบดี กระทรวง พระคลังมหาสมบัติได้ประกาศระบุไว้ ให้กรมการอำเภอมิอำนาจที่จะให้เจ้าบ้านทำบัญชีสำรวจชายฉกรรจ์ที่อยู่ในบ้านยื่นต่ออำเภอ และเจ้าบ้านต้องทำการสำรวจชายฉกรรจ์ตามทางการ ที่เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติได้กำหนดไว้ในวันทุกประการ

(๒) ถ้ากรมการอำเภอได้ส่งหมายเรียกตัวชายฉกรรจ์คนหนึ่งคนใดที่อยู่ในบ้านก็ดี ฤฯขอให้มอบตัวชายฉกรรจ์ให้แก่เจ้าพนักงานก็ดี เจ้าบ้านมีหน้าที่ต้องช่วยเหลือให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงาน ตามสมควรในการ ส่งหมายให้แก่ชายฉกรรจ์ ฤฯยอมให้เจ้าพนักงานซึ่งกรมการอำเภอได้แต่งตั้งมานั้น พบกับชายฉกรรจ์ซึ่งอยู่ในบ้านของตน

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์แห่งการตรวจสอบ ผู้ควรเสียเงิน
รัฐชูปการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และเจ้าพนักงาน
งานตำรวจภูธร ตำรวจพระนครบาล มีอำนาจและหน้าที่ ๆ จะ
กระทำได้ดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ที่ใด ซึ่งสมควรจะจัด เจ้าพนักงาน ประจำ ตั้งขึ้น เป็น
สถานที่ตรวจสอบการเสียเงินรัฐชูปการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
มีอำนาจที่จะสั่งให้ จัดขึ้นได้ ตามคราว และ เวลา ที่ เห็น สมควร
และเมื่อได้จัดสถานที่ตรวจสอบขึ้นดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าพนักงาน
งานมีอำนาจที่จะเรียกบรรดาชายฉกรรจ์ที่สัญจรไปมาให้แวะเข้า
ไปให้ตรวจสอบ และถ้ามีเหตุผลพอที่จะเชื่อได้ว่าผู้ใดยังไม่
ได้เสียเงินรัฐชูปการ ก็ให้ส่งตัวไปยังอำเภอท้องที่นั้นเพื่อจัด
การตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้ นายอำเภอ มีอำนาจที่จะออกหมายตั้งให้เจ้าพนักงาน
ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานผู้ตรวจสอบ ผู้ควรเสียเงินรัฐชูปการ
ตามท้องที่ในเขตต์แขวงอำเภอนั้น ๆ และถ้าพบผู้ใดที่มีเหตุ
ผลพอที่จะเชื่อได้ว่ายังไม่ได้เสียเงินรัฐชูปการ ก็ให้มีอำนาจ
เกาะกุมตัวส่งอำเภอได้

(๓) เจ้าพนักงานตำรวจภูธร ตำรวจพระนครบาล ทุกชั้น
มีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบผู้ควรเสียเงินรัฐชูปการ และจัดการ

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๔๑๐

ได้เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานที่ได้รับหมายตั้งของนายอำเภอตามที่กล่าวมาแล้วในอนุมาตราก่อน

มาตรา ๑๐ ให้นายอำเภอมีอำนาจที่จะเร่งเก็บเงินรัชชูปการค้างได้โดยวิธีที่ได้กำหนดไว้ต่อไปนี้ คือ

(๑) ออกหมายเรียกตัวผู้ที่มีเหตุพอจะเชื่อว่ายังไม่ได้เสียเงินรัชชูปการนั้นมาขังที่ว่าการอำเภอ ฤ็ออกหมายเกาะมอมให้เจ้าพนักงานฤ็ตำรวจภูธรตำรวจพระนครบาล เกาะกุมตัวมาเพื่อสอบสวนและจัดการให้ ได้เงินรัชชูปการตามพระราชบัญญัตินี้ ในระยะเวลาที่ทำการสอบสวน นายอำเภอมีอำนาจที่จะสั่งให้คุมตัวผู้นั้นไว้ ในสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใด ตามแต่จะเห็นสมควร

(๒) ให้ผู้ที่ค้างเงินรัชชูปการ มีประกันตัวไปโดย กำหนดราคาทันทรีพย์เท่าจำนวนเงินรัชชูปการที่จะต้องเสีย และให้รับรองว่าจะได้มา ให้ได้สวนตามกำหนดนัดของนายอำเภอ ฤ็นำเงินรัชชูปการมาชำระ ฤ็นำหลักฐานว่าเป็นผู้พ้นจากการเสียเงินรัชชูปการมาแสดงภายในสิบห้าวัน

ถ้าเกิดมีการผิดสัญญาประกันขึ้น เงินประกันที่ได้รับนั้นให้ถือว่าเป็นเงินรัชชูปการของผู้ที่เงินค้างอยู่ และออกใบเสร็จรับเงินรัชชูปการมอบให้แก่ผู้เป็นประกันรับไป

(๓) บัตรพยานของผู้ค้างเงินรัฐชูปการ ออกขายทอดตลาดเพื่อใช้เงินรัฐชูปการกับค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายโดยอนุโลม ตาม พระราชบัญญัติลักษณะ วิธีพิจารณา ความแพ่ง ร.ศ. ๑๒๗

(๔) ถ้าจะจัดการให้ไต่เงินตามที่กล่าวมาใน อนุมาตรา ๒ และ ๓ ไม่ได้ และขาดกรณีนั้นยังไม่ได้เสียเงินรัฐชูปการที่ค้าง ให้นายอำเภอมีอำนาจที่จะสั่งให้เอาตัวผู้นั้น ใช้งานโยธาของหลวงมีกำหนดสิบห้าวันแทนเงินรัฐชูปการที่ค้าง ในระหว่างทำการโยชานั้นผู้ไม่เสียเงินรัฐชูปการจะต้องอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน และกักตัวไว้ให้อยู่ในสถานที่ใด ๆ ซึ่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยจะได้กำหนดก็ได้ และให้จ่ายอาหารของหลวงเลี้ยง

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนเนื่องในการทำบัญชีสำรวจ ฎาในข้อที่ไม่เสียเงินรัฐชูปการ และการยึดทรัพย์สินของผู้ไม่เสียเงิน ให้กรมการอำเภอมีอำนาจที่จะส่งเจ้าพนักงานไปทำการไต่สวนในเรื่องนี้ได้ และเมื่อเจ้าพนักงานได้ซักถามแก่ผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งเข้าใจว่าเป็นผู้เหตุการในเรื่องนี้แล้ว ผู้นั้นจะต้องตอบคำถามนั้น ๆ ด้วยความสัตย์จริงทุกข้อ

มาตรา ๑๒ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่
บัญชาการในเรื่องการใช้งานโยธาของหลวงแก่ผู้ไม่เสียเงินรัฐ
ูปการ โดยกำหนดวางทางการให้เจ้าพนักงานผู้หนึ่งผู้ได้รับ
เอาชวยฉกรรจ์จำพวกเหล่านี้ไปอยู่ในความปกครองดูแล กับ
จัดให้ทำการโยธาให้เป็นไปตามข้อความใน อนุมาตรา ๔ แห่ง
มาตรา ๑๐ นั้น

มาตรา ๑๓ (๑) เจ้าบ้านคนใดไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว
ไว้ในอนุมาตรา ๑ แห่งมาตรา ๘ ท่านว่ามีความผิดต้องระวาง
โทษปรับไม่เกิน ๑๐ บาท และถ้าละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่
ดังกล่าวไว้ในอนุมาตรา ๒ แห่งมาตรา ๘ ท่านว่ามีความผิด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐ บาท

(๒) ผู้ใดขัดขืนคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ
การเสียเงินรัฐูปการ ฤ็ผู้มีหน้าที่เกาะกุมตัวผู้ไม่เสียเงินรัฐ
ูปการดังที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ ฤ็ไม่กระทำตามหมายเรียก
ตัว หมายเกาะตัว ฤ็ไม่ทำการโยธาของหลวงตามคำสั่งของ
นายอำเภอที่ตั้งกำหนดไว้ในอนุมาตรา ๑ และ ๔ แห่งมาตรา ๑๐
ฤ็ไม่ชี้แจงข้อความที่ต้องบอก ดังกำหนดไว้ในมาตรา ๑๑
ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๔

(๒) แห่งกฎหมายลักษณะอาญา

เล่ม ๔๒ หน้า ๔๑๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๔๖๘

(๓) ผู้ใดแจ้งข้อความอันตนรู้ว่าเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานผู้
กระทำการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งน่าจะเป็นการเสียหายต่อ
รัฐบาลไซร์ ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖
เดือน ฎปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท ฎทั้งจำและปรับทั้งสองสถาน
มาตรา ๑๔ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ มีหน้าที่
รักษาการ และให้มีอำนาจออกกฎเพื่อดำเนินการให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ กฎเสนาบดีนี้ให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

ประกาศมาณวันที่ ๒๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๖๘ เป็น
ปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน
